

Klimaat vraagt om

De economische en maatschappelijke gevolgen van klimaatverandering kunnen de gevolgen van de coronacrisis volledig overschaduwen. Dit doet niks af aan de vreselijke gevolgen van de coronacrisis. Het geeft vooral aan hoe groot de klimaatcrisis kan worden. Kan worden, want we kunnen deze nog beperken. Zeker nu corona duidelijk laat zien dat als we een dreiging serieus nemen we deze met z'n allen kunnen bestrijden. Dus laten we lering trekken uit onze reactie op deze pandemie om een klimaatcrisis te voorkomen.

Eerste conclusie: De overheid moet en kan zich continu verantwoorden voor gekozen klimaatbeleid.

Premier Rutte hamert er flink op dat de aanpak van de coronacrisis bepaald wordt op basis van wetenschappelijk advies. Daarbij wordt de Tweede kamer live op televisie met een technische briefing geïnfomeerd over de kennis waarop het beleid is gebaseerd, gevolgd door een debat waarin het kabinet zich moet verantwoorden voor de

genomen maatregelen (of gebrek daaraan). Deze aanpak is effectief, transparant en op feiten gebaseerd. De aanpak van het klimaatprobleem stelt daarentegen teleur. Daarvoor zijn nauwelijks briefings en het kabinet moet via de rechtbank gedwongen worden om actie te ondernemen. Dit is onacceptabel. Dus vanaf nu ook voor het klimaat briefings, debatten en persconferenties live op televisie uitzenden om politieke verantwoordelijkheid te bewerkstelligen.

Tweede conclusie: De overheid kan en moet resoluut beslissingen nemen met onvolledige informatie.

Om de coronacrisis te minimaliseren is het advies duidelijk: door nu maatregelen te nemen, kost het uiteindelijk minder geld en levens en blijft het beheersbaar. Daardoor zijn direct maatregelen getroffen om verdere verspreiding van het virus te beperken en de zorgcapaciteit te verhogen. Ondanks onvrijwillige onzekerheid in de uitwerking van de maatregelen is het kabinet bereid Nederland in een

een 'coronacrisis-aanpak'

Klimaat
Sjoerd Groeskamp is als fysisch oceanograaf verbonden aan het NIOZ (Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee)

recessie te storten en miljarden te lenen om deze crisis te overwinnen. Dit geldt voor veel landen. Ook om klimaatverandering te limiteren is er een duidelijk advies: breng de uitstoot van CO₂ zo snel mogelijk naar o. Er is uiteraard onzekerheid welke maatregelen daarvoor het meest geschikt zijn. Maar net zoals voor de bestrijding van de coronacrisis moet de overheid ondanks deze onzekerheid nu al resolute beslissingen nemen om de toekomstige klimaatcrisis te beperken. Als we nu investeren, kost het uiteindelijk veel minder geld en levens.

Derde conclusie: Vertrouw de experts op tijd.

De dreiging moet wel heel dichtbij komen voordat we erin willen geloven. De ellende in China en Italië was al duidelijk zichtbaar, wereldwijd waren er al duizenden doden en de eerste Nederlandse doden waren al een feit. Toch viel het kwartje in Nederland pas dagen na de persconferentie van Rutte op 12 maart: dit is ernst en dit bestrijden we met z'n allen. Een vergelijkbaar effect zien we ook in de onderschatting van de ernst van het klimaatprobleem. Wetenschappers waarschuwden al ruim 30 jaar voor de gevolgen van klimaatverandering. Bovendien is er wereldwijd al een opwarming van meer dan 1 graad Celsius, er is al een versnelde zeevlakstijging en de eerste klimaatvluchtelingen zijn een feit. Toch is dit voor velen nog niet 'dichtbij' genoeg en wordt klimaatverandering niet als directe bedreiging ervaren. Luister als volgt niet naar populistische verhalen dat het allemaal meevalt en concludeer niet zelf na een koude winter dat het allemaal zo'n vaart niet loopt. Vertrouw op tijd in de experts die zich baseren op

feiten. Klimaatverandering is niet zo snel omkeerbaar. Als door klimaatverandering het water letterlijk aan onze voeten staat, dan komt het ook tot onze lippen en verdrinken we.

De vierde conclusie: Als we de dreiging eenmaal accepteren, dan gaan we er ook volop tegenaan.

Corona heeft bewezen dat als de ernst van de situatie eenmaal duidelijk is, zowel overheid als bevolking verregaande maatregelen accepteren om een crisis te bestrijden. Immers, bijna iedereen houdt zich aan de 1,5 meter afstand, de eerste warme lentedagen worden binnenshuis beleefd, opa's en oma's worden alleen nog digitaal bereikt en we werken grotendeels thuis. De bereidheid om corona te bestrijden is historisch en dat is precies de bereidheid die we nu ook nodig hebben om klimaatverandering te beperken. Dus, als we ervoor kiezen, kunnen we een klimaatcrisis voorkomen. Dit doen we met z'n allen.

Sjoerd Groeskamp